

הגנה על אזרחים

10-16 במרס 2010

הגדה המערבית

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-16 במרס:

18 במרס – טיל שירו פלגים פלסטינים בעזה הרג עובד זר בעיר אשקלון, בדרום ישראל.

עימותים אלימים הביאו לפציעתם של יותר מ-200 פלסטינים

באחד השבועות האלימים ביותר שתועדו בגדה המערבית בשנים האחרונות, נפצעו 221 פלסטינים ו-17 מאנשי כוחות הביטחון הישראליים במספר הפגנות ועימותים, שמרביתם התרחשו בירושלים המזרחי ובסביבותיה. מספר הפצועים הפלסטינים השבוע הינו הגבוה ביותר שתועד בשבוע אחד מאז החל המשרד לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA) לתעד נפגעים, בשנת 2005. יחד עם זאת, בעימותים הללו לא נהרג איש.

העימות העיקרי, שהתרחש ב-16 במאי, החל בעיר העתיקה בירושלים ומאוחר יותר התפשט לשכונות וליישובים סמוכים. כתוצאה מכך נפצעו בסך הכול 166 פלסטינים, ביניהם לפחות 13 נשים ועשרה ילדים, ולדברי מקורות באמצעי התקשורת הישראליים, 15 שוטרים ישראלים. כרבע ממקרי הפציעה הפלסטיניים נגרמו על ידי קליעי מתכת מצופים גומי שירו השוטרים, כאשר לפחות שמונה מן הפצועים ספגו פגיעות קשות בפניהם, ביניהם אחד שאיבד עין. יתר מקרי הפציעה של פלסטינים נגרמו עקב תקיפות גופניות או ירי של גז מדמיע ורימוני הלם. שש נשים נפצעו כשכוחות ישראליים פרצו בכוח לבתיהן בעיר העתיקה. במהלך ההפגנות נעצרו 60 פלסטינים בקירוב. בנוסף, ב-15 וב-16 במרס הכריזו מוסדות פלסטיניים על שביתת מסחר חלקית בירושלים המזרחית, במחאה על מספר ימי הגבלות שהטילו כוחות ישראליים על כניסת פלסטינים אל העיר העתיקה ולמסגד אל-אקסה שבירושלים (ירושלים). בסביבה מתוחה מלכתחילה, התרחשו ההפגנות והעימותים במקביל לטקס חנוכתו של בית כנסת בעיר העתיקה, יום קודם לכן, מאורע שעורר מנהיגים פוליטיים פלסטיניים לקרוא להגן על מסגד אל-אקסה. מאורעות השבוע באים בעקבות מתח גובר ועימותים במהלך השבועיים שקדמו לו (לפרטים ר' דיווחים שבועיים בנושא הגנה על אזרחים משבועות קודמים). המתחים הוחרפו על ידי הצהרות והחלטות שהרשויות הישראליות קיבלו לאחרונה ביחס להריסתם של בתים פלסטיניים והרחבה נוספת של ההתנחלות בירושלים המזרחית, לרבות מתן אישור לבנייתן של 1,600 יחידות דיור בהתנחלויות, שעליו הכריזו במהלך השבוע.

בנוסף, ב-16 במרס התעמתו פלסטינים עם כוחות ישראליים באתרים ויישובים אחרים בגדה המערבית, ביניהם מחסום עטרה המאויש מעת לעת, בצפון רמאללה, ושורה של ערים וכפרים ברמאללה, חברון ובית לחם. עימותים אלה הביאו לפציעתם של 23 פלסטינים, שני מתחלים (ר' גם פרק מתנחלים) ושני חיילים ישראלים.

כוחות ישראליים פצעו 32 פלסטינים נוספים בעימותים שהתרחשו ביתרת השבוע, ביניהם 20 פצועים בהפגנה השבועית נגד הרחבתה של התנחלות חלמיש באזור רמאללה, וארבעה במחאות נגד הגדר בבית ג'אלא (בית לחם) ובבלעין (רמאללה). במהלך השבוע חילק הצבא הישראלי צווים שבהם הוכרזו הכפרים בלעין ונעלין לשטח צבאי סגור בימי שישי, משמונה בבוקר עד שמונה בערב, למשך שישה חודשים, מאמצע פברואר עד אמצע אוגוסט. משמע הצווים הינו שכל מי שאינו תושב הכפרים הללו ונכנס לאזור בלי היתר מהמפקד הצבאי הישראלי בשטח עלול להיעצר.

במשך השבוע כולו ניהלו כוחות ישראליים 90 מבצעי חיפוש בתוך עיירות וכפרים פלסטיניים, נתון נמוך במעט מהממוצע השבועי ל-2010, העומד על 112 חיפושים; כשבוע שעבר, גם השבוע התנהלו מרבית המבצעים בצפון הגדה המערבית (46).

תקריות במעורבות מתנחלים

השבוע התרחשו שש תקריות במעורבות מתנחלים, שהביאו לפציעות בגוף או לנזק לרכוש של פלסטינים, בהשוואה לממוצע שבועי של שלוש תקריות מאז תחילת 2010. חמש תקריות נוספות השפיעו על מתנחלים.

מקרי הפציעה של פלסטינים כוללים אדם שנפצע כשקבוצת מתנחלים יידתה אבנים על בתים וכלי רכב בשכונת שייח' ג'ראח שבירושלים המזרחית; לפחות עשרה כלי רכב, ביניהם מכונית של האו"ם, ניזוקו במהלך התקרית. התקרית גררה עימותים בין פלסטינים למתנחלים; המשטרה הישראלית הגיעה לזירת האירועים אחרי שהמתנחלים עצבו את המקום. בתקרית נפרדת נפצעו שני פלסטינים, כשהותקפו על ידי מתנחלים בעת שעבדו את אדמתם ליד הכפר ג'ית (קלקיליה).

חמישה מתנחלים נפצעו השבוע מפגיעות אבנים או בקבוקי תבערה שהשליכו פלסטינים, בעת שנהגו ליד כפרים בגדה המערבית באזורי רמאללה, ירושלים, בית לחם ושכם. בעקבות התקרית האחרונה בשכם, הטילו כוחות ישראליים עוצר לשש שעות על הכפר חווארה. לאורך כל השבוע דווחו תקריות נוספות שבהן הושלכו אבנים על כלי רכב פלסטיניים וישראלים, אף כי בלא נפגעים.

ארבע תקריות נוספות שהתרחשו במהלך השבוע גרמו נזק לרכוש חקלאי פלסטיני. באחת התקריות הללו הרסו מתנחלים מהתנחלות יצהר מטע השייך לכפרים עוריף ועינבוס (שכם), ופגעו בחמישים עצי שקד ותאנה; בתקרית נפרדת הציתו מתנחלים מבת עין (בית לחם) מספר עצי זית בוואדי אבו ריש הסמוך, בכפר סאפא; בשתי התקריות הנותרות עקרו מתנחלים, לדברי מקורות פלסטיניים, 17 עצי זית השייכים לכפר קריות, ליד התנחלות עלי, והציתו מיניבוס השייך לכפר בורין.

עדכון בנושא הריסות וצווי הריסה

ב-14 במרס הרסו הרשויות הישראליות, בגין היעדר היתרי בנייה, ארבעה דוכנים לממכר פירות וירקות ליד הכפר ברדלה, בשטח C של בקעת הירדן ופגמו בסחורה שנמכרה בהם. הריסות אלו השפיעו על מחייתן של ארבע משפחות. בנוסף, השבוע חילק המנהל האזורי הישראלי (מנהא"ז) צווי הפסקת עבודה נגד ארבעה מבני מגורים המצויים בתהליך בנייה באזור וואדי א-ניס (בית לחם), בגין היעדר היתרים. עד עתה תיעד המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשנת 2010 את הריסתם של 57 מבנים בבעלות פלסטינית בשטח C ושלושה מקרים נוספים (של הריסה בידי הבעלים) בירושלים המזרחית – המבנים ההרוסים כללו בתי מגורים, דירים לבעלי-חיים ודוכני ירקות ופירות.

עדכונים בנושא גישה

בין ה-12 ל-16 במרס הטילו הרשויות הישראליות סגר כללי על הגדה המערבית, והצדיקו צעד זה בטענה שזהו אמצעי ביטחון לאור העימותים שהתרחשו בירושלים המזרחית בשבוע שעבר. הסגר מנע מפלסטינים בעלי היתרים תקפים להיכנס לישראל ולירושלים המזרחית, להוציא מקרים רפואיים ועובדים פלסטינים של ארגונים לא ממשלתיים בין-לאומיים וסוכנויות של האו"ם. בנוסף על כך המשיכו הרשויות הישראליות להגביל את גישתם של גברים בני פחות מחמישים למתחם מסגד אל-אקסה, נכון לסוף התקופה אליה מתייחס דיווח זה; על נשים נאסר להיכנס למתחם בכמה מקרים. במהלך העימותים דווח גם על פריסה צפופה של כוחות ישראליים ועל מחסומי פתע באזורים המובילים לעיר העתיקה בירושלים.

בנוסף, השבוע פסק בג"ץ הישראלי כי הכפר א-שייח' סעד, השוכן מחוץ לתחומי ירושלים שעליהם הכריזה ישראל, אבל קשור היסטורית לשכונת ג'בל אל מכבר בירושלים המזרחית, יישאר מצידה המזרחי של הגדר (בתחום "הגדה המערבית"). יחד עם זאת הורה בג"ץ כי המחסום ליד הכפר יישאר פתוח 24 שעות ביממה, כדי לאפשר לפלסטינים המחזיקים בתעודות זהות ישראליות או בהיתרים מיוחדים גישה לירושלים המזרחית.

בשער מחסום עתל שבטול כרם, הכריח צבא הישראלי 21 חקלאים, ששבו מעיבוד אדמותיהם בשטח הסגור שבין הגדר לקו הירוק, לפשוט את בגדיהם במהלך הבדיקה. אחד החקלאים סירב לציית והזעיק את נציג המת"ק (משרד התיאום והקישור), שיצר קשר עם מקבילו הישראלי, ושם קץ לחיפוש הגופני.

בנוסף, השבוע סגרו כוחות ישראליים שער דרך הממוקם על הכביש הראשי המחבר בין נפות טול כרם וג'נין, כשמתנחלים מהתנחלות חרמש הסמוכה צעדו ממחסום ריחן (טול כרם) להתנחלות; השער נותר סגור במשך 11 שעות.

רצועת עזה

זה השבוע השני ברציפות שאין הרוגים כתוצאה מעימות ישיר; תקיפות אוויריות ישראליות הרסו בית-חרושת

זה השבוע השני ברציפות שלא תועדו הרוגים פלסטינים בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני ברצועת עזה. מאז תחילת 2010 הרגו כוחות ישראלים ברצועת עזה עשרה פלסטינים ופצעו 19 נוספים.

יחד עם זאת, התקיפות האוויריות הישראליות על עזה נמשכו במהלך השבוע; ב-11 במרס הפציצו מטוסי תקיפה ישראלים בית-חרושת לפלסטיק באזור אל-קרארה, ממזרח לחאן יונס, וביצעו תקיפות אוויריות נוספות נגד מנהרות מתחת לגבול עזה-מצרים. מאז תחילת 2010 נהרגו שלושה פלסטינים ושלושה אחרים נפצעו במהלך תקיפות אוויריות שבהן הופגזו מנהרות.

בשתי הזדמנויות נפרדות במהלך השבוע, נכנסו טנקים ודחפורים ישראליים לעומק כמה מאות מטרים בתוך רצועת עזה, אל השטח המכונה אזור "חיץ", ונסוגו אחרי שפילסו והשתיחו אדמות. באחת התקריות הללו, ב-12 במרס, חדרו טנקים ממזרח למחנה הפליטים בוריג', חדירה שהייתה מלווה בירי כבד על שטח אזרחי סמוך; לא דווח על נפגעים או על נזק לרכוש. ב-11 במרס קיים הוועד העממי נגד הגדר הישראלית את ההפגנה השבועית שלו במחאה על הגבלות הגישה שאוכפים הכוחות הישראליים בשטח אזור "החיץ". חיילים ישראלים פתחו בריות אזהרה על המפגינים; לא דווח על נפגעים. אזור "החיץ", שבמקור הכריזו עליו הרשויות הישראליות בעקבות ה"התנתקות" הישראלית ב-2005, הורחב רשמית במאי 2009, מ-150 ל-300 מטרים, אף שהגבלות הגישה נאכפות לעיתים במרחק של עד קילומטר מהגבול.

פלגים חמושים פלסטינים המשיכו בירי של מספר מוגבל של טילים מתוצרת מקומית על דרום ישראל, לרבות בסיסי צבא, ירי שלא גרם לנפגעים או לנזק לרכוש במהלך השבוע; על פי הדיווחים נחת טיל אחד בשטח פתוח בדרום ישראל, אבל לא גרם להרוגים או לנזק לרכוש (ר' גם התפתחות עדכנית בתחילת הדוח).

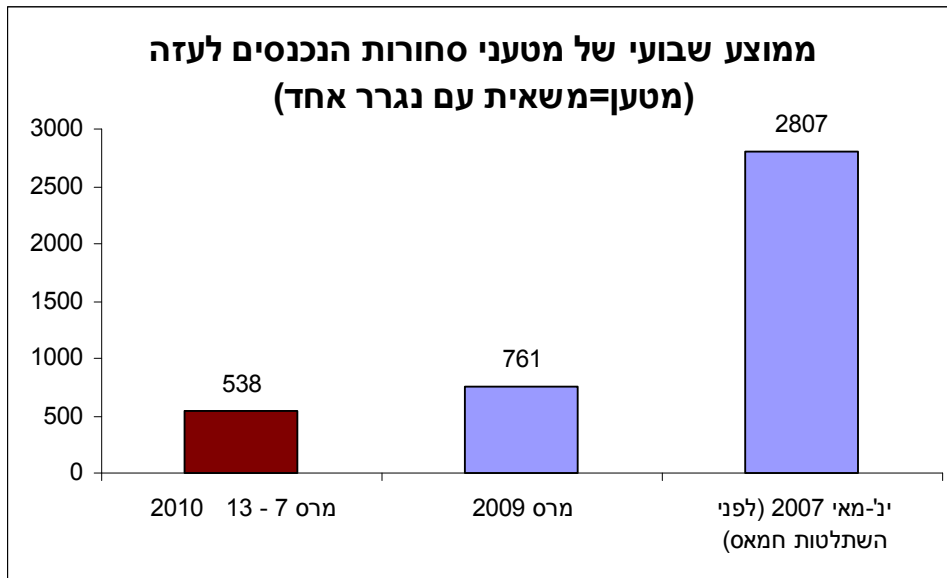
תקריות ביטחון פנים נמשכות; הרוג אחד ושישה פצועים

ההידרדרות במצב ביטחון הפנים בתוך עזה נמשכת. השבוע נהרג פלסטיני וחמישה אחרים נפצעו בסכסוך משפחתי מצפון מזרח לרפיח. בנוסף, נפצע חבר בפלג ממזרח לבית לאהיא, בעימותים פנימיים בין חמושים. בתקרית נפרדת פוצצו אלמונים פצצה ליד תחנת משטרה בעיר עזה – לא היו נפגעים, אבל גדר התחנה ניזוקה חלקית. בנוסף, במשך השבוע דיווח המרכז הפלסטיני לזכויות אדם כי אלמונים חמושים בנשק חטפו ועינו פלסטיני ליד ביתו בעיר עזה.

מעבר רפיח נפתח באופן יוצא מן הרגיל: יותר מ-5,000 איש יוצאים מעזה

מעבר רפיח בגבול עם מצרים, שהיה סגור רשמית מאז יוני 2007, נפתח באופן יוצא מן הכלל במשך חמישה ימים רצופים, בין ה-1 ל-5 במרס. מידע שהתקבל רק השבוע מצביע על כך שבתקופת פתיחת המעבר יצאו את רצועת עזה בסך הכול 5,280 פלסטינים, ו-819 נוספים הורשו לחזור אל תוכה. הגישה דרך המעבר הוגבלה למקרים הומניטריים, ביניהם מטופלים על מלוויהם, ולפלסטינים אחרים, ביניהם סטודנטים שנרשמו לאוניברסיטאות בחו"ל, אנשי עסקים ובעלי אשרות כניסה למדינות אחרות. בנוסף, סירבו הרשויות המצריות להרשות את יציאתם של 580 פלסטינים שהגישו את שמם לרשויות המקומיות. מעבר רפיח נפתח רק באופן ספוראדי; לפני המצור, בששת החודשים הראשונים של 2006, עברו בו בממוצע בכל כיוון 650 איש מדי יום. אף שמעת לעת הוא נפתח, המועדים ומשכי הפתיחה הלא ודאיים והבלתי צפויים, לצד קריטריונים מעורפלים וצפיפות יתר, מקשים מאוד על נוסעים פלסטינים העוברים במעבר רפיח.

היצוא, יבוא של זכוכית, נמשכים בכמויות מוגבלות השבוע יצאו את עזה, דרך מעבר כרם שלום, תשעה מטענים של פרחים טריים. אחרי שבעה חודשים בלא יצוא, יצאו את עזה מאז ה-10 בדצמבר 2009 96 מטענים, ביניהם 63 מטעני פרחים טריים (יותר מעשרה מיליון פרחים) ו-33 מטעני תותים (52 טונות), שייצואם הופסק ב-10 בפברואר. ועדת הסיוע החקלאי הפלסטינית (PARC) מסרה כי העונה (המסתיימת ב-20 במאי 2010) צפוי יצוא של 30 מיליוני פרחים טריים. יבוא הזכוכית נמשך במהלך השבוע; מאז ה-29 בדצמבר 2009 יובאו לעזה בסך הכול 127 מטענים ובהם למעלה מ-80,000 לוחות זכוכית.

המחסור בדלק תעשייתי נמשך, ומביא להפסקות חשמל יזומות ממושכות

זה השבוע השישי ברציפות ניכרה שוב ירידה ביבוא הדלק התעשייתי הדרוש להפעלתה של תחנת הכוח של עזה. השבוע הועברו אל עזה כ-1.2 מיליוני ליטרים של דלק, לעומת ממוצע שבועי של 1.5 מיליון ליטרים מאז שלהי דצמבר 2009, ו-2.2 מיליון ליטרים קודם לכן. כמות הדלק שיובאה השבוע מייצגת 39 אחוזים מ-3.15 מיליוני הליטרים הדרושים להפעלתה של תחנת הכוח של עזה בתפוקה מלאה. כתוצאה מכך סבלה מרבית אוכלוסיית עזה מהפסקות חשמל שנמשכו 8-12 שעות ביום.

בנוסף, השבוע הגיע גרעון החשמל של נפת חאן יונס לעד 60 אחוזים, בשל קשיים טכניים באחד מקווי החשמל הניזון מחברת החשמל הישראלית. גרעון זה בחשמל, שנמשך שלושה ימים (בין 13-ל-16 במרס) הביא להפסקות חשמל ממושכות בנפה, שמשכן הגיע ל-16-12 שעות ביום.

המחסור בגז בישול נמשך

לעומת הירידה ביבוא דלק תעשייתי, נמשכת העלייה ביבוא של גז בישול. השבוע נכנסו לעזה בסך הכול 890 טונות של גז בישול, לעומת 843 טונות בשבוע שעבר. יחד עם זאת, כמות זו מייצגת רק כ-64 אחוזים מכמות הגז השבועית הדרושה לצרכי התושבים, על פי האומדן של התאחדות בעלי תחנות הדלק, המספקות גם גז בישול לשימוש ביתי. כתוצאה מכך נותרת בעינה תוכנית הקיצוב לגז בישול, שהחלה בנובמבר 2009. כמו כן מסרה התאחדות בעלי תחנות הדלק כי כדי להתגבר על המחסור המתמשך בגז בישול יש להעביר לרצועה לפחות עוד 2,000 טונות של גז בישול, בנוסף להבטחת העברתן השוטפת של לפחות 200-250 טונות גז מדי יום.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_03_18_english.pdf